

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje
Republike Srpske
za period 01.01 - 31.12.2019. godine**

Broj: RV020-20

Banja Luka, 13.05.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	4
IV	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	5
	1. Uvod	5
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	5
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	5
	4. Nabavke	7
	5. Priprema i donošenje budžeta	7
	6. Finansijski izvještaji.....	8
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	8
	6.1.1. Prihodi i primici	8
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	9
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	11
	6.2.1. Imovina	11
	6.2.2. Obaveze.....	15
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	15
	6.3. Vanbilansna evidencija	16
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	16
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	16

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2019. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2019. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u

obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 13.05.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske za 2019. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja direktor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

Banja Luka, 13.05.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2019. godinu;
- Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2019. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima; Pravilnik o uslovima, načinu obavještanja, obračunavanja i uplate doprinosa;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

IV IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu Fond), čiji je osnivač Vlada Republike Srpske, je institucija koja vrši javna ovlašćenja radi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i obavlja poslove u skladu sa članom 98. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 134/11, 82/13, 96/13 i 103/15) u daljem tekstu: Zakon o PIO. Na organizaciju i rad Fonda primjenjuje se zakon kojim se uređuje sistem javnih službi. Poslovne aktivnosti iz svog djelokruga Fond obavlja kroz filijale (Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Prijedor, I. Sarajevo i Trebinje) i poslovnice u sastavu filijala. Sjedište Fonda je u Bijeljini.

Fond je osnivač Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske a. d. Banja Luka (u daljem tekstu: PREF) u koji prenosi imovinu stečenu po osnovu propisa o privatizaciji, kao i Društva za upravljanje Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske (u daljem tekstu: Društvo za upravljanje PREF-om).

Fond je 01.01.2016. godine uključen u Jedinствен račun trezora Republike Srpske (preko kojeg obavlja finansijske transakcije) i njegova glavna knjiga je u cjelosti u sastavu glavne knjige trezora Republike, što je definisano izmjenama Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, Zakona o trezoru, Zakona o PIO i Zakona o doprinosima.

Članom 152. Zakona o PIO i članom 32. Statuta Fonda („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 31/16 i 48/19) je definisano da se sredstva za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i sredstva za rad Fonda obezbjeđuju iz budžeta Republike Srpske u skladu sa propisima koji uređuju budžetski sistem i trezorsko poslovanje. Sredstva po osnovu doprinosa, dobiti PREF-a, izdavanja u zakup i prodaje imovine Fonda, usluga stručne službe, subvencija i donacija, naknade štete pričinjene Fondu, kao i ostala sredstva pripadaju budžetu Republike Srpske.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2019. godine nije bilo primjedbi.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Fonda za 2018. godinu. U revizijskom izvještaju za pomenutu godinu nije bilo preporuka.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Fonda je definisana organizacija, obim poslova, prava, obaveze, odgovornosti i nadležnosti, zastupanje i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Organi Fonda su upravni odbor (koji broji devet članova) kao organ upravljanja i direktor kao organ rukovođenja, koje imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske na period od četiri godine.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Fondu definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim je sistematizovano 358 radnih mjesta za 566 izvršilaca. Na dan 31.12.2019. godine u Fondu je bilo zaposleno ukupno 568 radnika, od toga 536 radnika na neodređeno vrijeme, 13 radnika na određeno vrijeme (četiri radnika iz prethodnog perioda i devet radnika koji su primljeni u 2019. godini) i 19 pripravnika.

U toku 2019. godine radni odnos na neodređeno vrijeme u Fondu zasnovala su 24 radnika. Od navedenog broja radnika sa 22 je nakon provedene konkursne procedure zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, sa jednim radnikom je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme po osnovu sudskog poravnjanja i sa jednim radnikom je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme na osnovu rješenja o imenovanju, bez raspisivanja javnog konkursa.

Radni odnos na određeno vrijeme u toku 2019. godine zasnovalo je 35 radnika, radi zamjene privremeno odsutnog radnika do njegovog povratka, a u vezi člana 39. stav 4. tačka 1. Zakona o radu ili zbog objektivnih razloga koji su opravdani, povećanog obima posla, pozivajući se na član 39. stav 1. i 2. Zakona o radu. Od navedenog broja radnika sa njih 26 Fond je u toku 2019. godine zaključio jedan ili više ugovora o radu na određeno vrijeme i do kraja 2019. godine istekom ugovora o radu istim radnicima je prestao radni odnos. Na dan 31.12.2019. godine devet radnika su bili u radnom odnosu na određeno vrijeme.

Fond je Poslovnikom integrisanog sistema menadžmenta definisao sistem menadžmenta koji podrazumijeva integrisanu politiku kvaliteta, bezbjednosti informacija, zaštite zdravlja i bezbjednosti u radu prema standardima ISO 9001, ISO/IEC 27001 i OHSAS 18001 i u procesima rada primjenjuje i održava navedenu politiku.

Način obavljanja poslova iz osnovne djelatnosti, definisan je procedurama i uputstvima po svim pojedinačnim aktivnostima. Dokumentacija je dostupna zaposlenima preko internog informacionog servisa. Primjenom integrisanog sistema menadžmenta, ostvarena je jednoobraznost dokumentacije u radu svih filijala u pogledu primjene zahtjeva standarda ISO 9001. Rukovodstvo vrši preispitivanje sistema, nakon čega se donose zaključci koji sadrže potrebne aktivnosti i mjere, opise planiranih poslova za unapređenje, određuju nosioci, resursi i rokovi za njihovo provođenje.

Popis imovine i obaveza Fonda sa 31.12.2019. godine proveden je u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16).

Jedinica za internu reviziju uspostavljena je kao poseban organizacioni i funkcionalno nezavisan dio Fonda u kome je sistematizovano ukupno pet radnih mjesta od čega jedno radno mjesto – rukovodilac jedinice i četiri interna revizora. Sva navedena mjesta su popunjena. Ministarstva finansija Republike Srpske – Centralna jedinice za harmonizaciju je dalo saglasnost na imenovanje rukovodioca jedinice za internu reviziju, u skladu sa članom 44. stav 2 Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske. Nadležnosti interne revizije definisane su članovima od 16. do 44. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16). U toku 2019. godine planirano je i izvršeno 36 internih revizija za koje su sačinjeni konačni izvještaji.

Fond je jednim dijelom uspostavio sistem finansijskog upravljanja i kontrole. Između ostalog donesene su smjernice za funkcionisanje internih kontrola, plan rada, strategija upravljanja rizicima, strateški plan Fonda za period 2019 – 2021. godina, knjiga poslovnih procesa i slično. Poslovi na uspostavljanju i razvoju pomenutog sistema nastavljeni su i u 2020. godini.

Na osnovu navedenog može se zaključiti da je sistem internih kontrola u Fondu jednim dijelom uspostavljen, da se unapređuje i da se rizici koji mogu uticati na obavljanje osnovne djelatnosti, usklađenost poslovanja, efektivnost i zaštitu sredstava, prepoznaju i preduzimaju mjere za njihovo otklanjanje. Revizijom nisu utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola čime su stvorene pretpostavke za njihovo funkcionisanje na način da

obezbjede istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

4. Nabavke

Plan javnih nabavki Fonda za 2019. godinu usvojen je 26.12.2018. godine. Fond je izvršio dvije izmjene i dopune pomenutog plana.

Ukupna planirana vrijednost nabavki za 2019. godinu nakon izmjena i dopuna iznosi 6.671.700 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u nastavku PDV; svi iznosi u nastavku a koji se odnose na javne nabavke su iskazani bez PDV-a).

Predviđeno je provođenje 123 postupka javnih nabavki i to putem 15 otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.311.350 KM, 12 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 162.900 KM, 69 direktnih sporazuma u vrijednosti od 193.450 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti u od 283.800 KM, šest postupaka vezano za usluge iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14) u vrijednosti od 188.000 KM i 19 postupaka koji su izuzeti od primjene odredaba Zakona u javnom nabavkama prema članu 10. stav (1) tačke (e) i (d) u vrijednosti od 4.532.200 KM.

U 2019. godini zaključeni su okvirni sporazumi/ugovori za nabavke u ukupnoj vrijednosti od 5.863.663 KM. Provedeno je ukupno 121 postupa i to 12 otvorenih postupaka u vrijednosti od 749.722 KM, 12 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 103.451 KM, dva pregovaračka postupaka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti u od 283.350 KM, 73 direktna postupka u vrijednosti 149.970 KM, četiri postupka vezano za usluge iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama u vrijednosti od 137.214 KM i 18 postupaka koji su izuzeti od primjene odredaba Zakona u javnom nabavkama prema članu 10. stav (1) tačke (e) i (d) u vrijednosti od 4.439.956 KM. Nabavke su se najvećim dijelom odnosile na nabavke primarne serverske infrastrukture, računara i računarske opreme, skenera, usluga održavanja sistema za upravljanje elektronskim dokumentima, eksterno održavanje i podršku integrisanog informacionog sistema, usluge isplate penzija putem pošte, usluge isporuke električne energije i centralnog grijanja i druge.

Revizijskim aktivnostima su obuhvaćeni provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 926.822 KM i to pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 439.118 KM, pet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 64.534 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 273.200 KM i direktni sporazumi u vrijednosti od 149.970 KM.

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

U skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), Fond je u predviđenom roku sačinio i dostavio Ministarstvu finansija Republike Srpske budžetske zahtjeve po instrukcijama 1. i 2. za period 2019 – 2021. godine sa obrazloženim planskim iznosima.

Zajedno sa budžetskim zahtjevom po instrukciji 2. u iznosu od 1.112.898.600 KM Fond je dostavio i Zahtjev za dodatnim budžetskim okvirom za 2019. godinu, kojim je zatraženo povećanje budžeta za iznos od 32.518.900 KM. Povećanje budžeta namijenjeno je za neto penzije u iznosu od 9.121.800 KM i izdatke za otplatu neizmerenih obaveza iz ranijih godina u iznosu od 23.397.100 KM.

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 122/18) Fondu je odobren budžet u iznosu od 1.112.918.500 KM. Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta Republike Srpske za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/19) Fondu je odobren budžet u iznosu od 1.123.683.800 KM i to za rashode za lična primanja zaposlenih u iznosu od 13.011.200 KM, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 6.481.300 KM, doznake po osnovu penzijskog osiguranja u iznosu od 1.102.000.000 KM, rashode po sudskim rješenjima u iznosu od 401.200 KM, izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 830.800 KM i ostale izdatke u iznosu od 959.300 KM.

U skladu sa članom 8. Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske, Fond je nakon usvojenog Rebalansa budžeta proveo ukupno četiri realokacije u ukupnom iznosu od 1.440.500 KM. Dvije realokacije su odobrene na osnovu rješenja direktora Fonda u iznosu od 595.500 KM, dok su dvije realokacije odobrene na osnovu rješenja Vlade Republike Srpske, i to iz sredstava budžetske rezerve realokacijom je odobren iznos od 119.249 KM za otkup preostalih potraživanja za 19 bivših radnika “Ratarstvo” ad Nova Topola u cilju okončanja stečajnog postupka, a drugom realokacijom Vlada je odobrila da se sa organizacionog koda Fonda odobre sredstva u iznosu od 845.000 KM, na pozicije drugih budžetskih korisnika.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Budžetski rashodi (osim obračunskih) i izdaci iskazani su u iznosu od 1.122.112.296 KM, što je u okviru Rebalansa budžeta i naknadno izvršenih realokacija.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 9.395.831 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi Fonda su iskazani u iznosu od 8.300.730 KM. Odnose se na neporeske prihode, prihode obračunskog karaktera i transfere unutar iste jedinice vlasti.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 1.466.792 KM i najvećim dijelom se odnose na ostale neporeske prihode.

Ostali neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 1.445.928 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu vraćenih penzija (od Pošta Srpske a.d. Banja Luka i poslovnih banaka) koje nisu doznačene korisnicima i neće biti ponovo uključene u isplatu u iznosu od 723.472 KM, odštetnih zahtjeva naplaćenih od inostranih nosioca osiguranja u iznosu od 136.299 KM, izdavanja različitih uvjerenja u iznosu od 124.112 KM, regresnih postupaka u iznosu od 114.823 KM i ostalih prihoda u iznosu od 347.222 KM.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 1.022.415 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu ukidanja rezervisanja u iznosu od 52.302 KM, od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 82.487 KM, ostalih prihoda obračunskog karaktera u iznosu od 459.021 KM i po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 428.605 KM.

Ostali prihodi obračunskog karaktera najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu otpisa obaveza za penzije i prihode po osnovu otpisa obaveza koje su evidentirane po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske iz ranijih godina – zapisnici o poravnanju.

Transferi unutar iste jedinice vlasti su iskazani u iznosu od 5.811.523 KM, a odnose se na transfere po osnovu odluka Vlade Republike Srpske na ime Programa socijalnog zbrinjavanja radnika koji su procesom privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća ostali bez zaposlenja ili su ispunili uslov za starosnu penziju.

U cilju rješavanja socijalnih problema uzrokovanih privatizacijom preduzeća, Narodna skupština Republike Srpske je donijela Osnove programa socijalnog zbrinjavanja radnika koji će procesom privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća ostati bez zaposlenja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/03), Odluku o kriterijima i dodatnim procedurama za odlučivanje po zahtjevima za socijalno zbrinjavanje radnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/04 i 16/06) i Odluku o produženju primjene Osnova programa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/06). Vlada Republike Srpske je u cilju rješavanja socijalnih problema donijela šest odluka o odobravanju sredstava za socijalno zbrinjavanje radnika u ukupnom iznosu od 5.811.523 KM.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 1.095.101 KM, a odnose se na primitke od naplate datih zajmova, ostale primitke i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Primici od naplate datih zajmova iskazani su u iznosu od 777.847 KM, a čine ih primici od naplate zajmova datih zaposlenim radnicima (zajmovi dati u periodu do 2001. godine) u iznosu od 46.333 KM i primici po osnovu regresnih postupaka (preplata penzija u ranijim godinama) u iznosu od 731.514 KM.

Ostali primici su iskazani u iznosu od 84.381 KM, a najvećim dijelom se odnose na primitke po osnovu naplaćenih odštetnih zahtjeva od inostranih nosioca osiguranja koja su u ranijem periodu bila korigovana, a koja su u toku 2019. godine naplaćena.

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazani u iznosu od 232.873 KM, a najvećim dijelom se odnose na primitke po osnovu refundacija plata za vrijeme porodiljskog odsustva zaposlenih koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 1.124.925.989 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 1.123.094.814 KM. Odnose se na tekuće rashode u iznosu od 1.120.276.121 KM, rashode obračunskog karaktera u iznosu od 2.813.693 KM i transfere unutar iste jedinice vlasti u iznosu od 5.000 KM.

Tekući rashodi se odnose na rashode za lična primanja zaposlenih, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga, doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja i rashode po sudskim rješenjima.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 12.773.496 KM, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih u iznosu od 12.019.249 KM, rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 223.873 KM, rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata u iznosu od 343.639 KM i rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći u bruto iznosu od 186.735 KM.

Rashode za bruto plate zaposlenih najvećim dijelom čine rashodi za osnovnu platu, rashodi za uvećanje osnovne plate i rashodi za porez i zbirne doprinose na platu.

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom čine rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla, jubilarne nagrade, dnevnice za službena putovanja i porez i zbirni doprinosi na naknade.

Rashode za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata najvećim dijelom čine rashodi za naknadu plata za vrijeme bolovanja i porodiljskog odsustva koji se ne refundiraju, poreze na naknade koji se ne refundiraju i zbirne doprinose koji se ne refundiraju.

Rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) najvećim dijelom čine rashodi za otpremnine, novčane pomoći prilikom rođenja djeteta, u slučaju smrti člana uže porodice, u slučaju teže bolesti ili invalidnosti.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u iznosu od 6.026.197 KM, a čine ih rashodi po osnovu zakupa, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 1.269.537 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu poštanskih usluga, utroška električne energije, usluga centralnog grijanja, usluga fiksnih i mobilnih telefona i korišćenja interneta.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 169.713 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode za obrasce i papir, registratore, fascikle i omote, ostali kancelarijski materijal i hemijski materijal za održavanje čistoće.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 140.327 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada, tekuće održavanje prevoznih sredstava i za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje opreme.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 114.360 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška benzina i smještaja i hrane na službenim putovanjima u zemlji i u inostranstvu.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 4.128.189 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge isplata izvršenih preko pošte, održavanja računarskih programa, održavanja licenci, štampanja, prevođenja i ostale usluge.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 166.302 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade članovima upravnog odbora, reprezentaciju, porez na teret poslodavca, doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida i ostale nepomenute rashode.

Doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja su iskazane u iznosu od 1.101.200.709 KM, a odnose se na doznake za neto penzije u iznosu od 1.090.347.681 KM i doznake Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu penzijskog osiguranja u iznosu od 10.853.028 KM. U toku 2019. godine izvršeno je jedno redovno određivanje iznosa najniže penzije i izvršeno usklađivanje vrijednosti opšteg boda za period od 01.01.2019. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 6/19 i 7/19) i jedno vanredno usklađivanje opšteg boda i penzija u vrijednosti od 2% počevši od 01.07.2019. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/19).

Rashodi na ime distribucije penzija su navedeni na ranije pomenutoj poziciji rashoda (rashodi za stručne usluge).

Pitanja primjene propisa u samom radu prilikom donošenja privremenih i konačnih rješenja za ostvarivanje prava na penziju nisu bila predmet ove revizije.

Prema podacima o isplati penzija i drugih primanja za decembar 2019. godine, u Fondu je evidentirano 267.223 korisnika prava na penziju i 256 korisnika prava na naknade za tuđu pomoć i njegu i tjelesno oštećenje koji to pravo koriste kao jedino pravo. U matičnoj evidenciji osiguranika na dan 31.12.2019. godine registrovana su 315.887 osiguranika. Prosječna samostalna penzija u izvještajnom periodu iznosila je 378 KM, a prosječna penzija, uzimajući u obzir i srazmjerne penzije 336 KM. U izvještajnom periodu ostvareno je ukupno 14.982 prava na penziju, od čega 10.016 starosnih, 3.542 porodičnih i 1.424 invalidskih. Sredstva po osnovu doprinosa i sredstva iz dobiti PREF-a, pripadaju budžetu Republike i evidentiraju se u glavnoj knjizi trezora Republike na organizacionom kodu Ministarstva finansija Republike Srpske.

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su iznosu od 275.719 KM i najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu isplate glavnice duga i ostale rashode po sudskim rješenjima.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 2.813.693 KM i najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu amortizacije u iznosu od 690.571 KM, po osnovu rezervisanja u iznosu od 67.966 KM, po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 1.954.189 KM (najvećim dijelom se odnosi na korekciju potraživanja od privrednog društva „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju u iznosu od 1.417.792 KM – tačka 6.2.1.2. izvještaja) i po osnovu korekcije potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave u iznosu od 73.703 KM.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 1.831.175 KM, što je u okviru Rebalansa budžeta i naknadnih realokacija. Odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 775.669 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za nabavku računarske opreme i na rezervisana sredstva za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju kancelarijskih objekata i prostora, nabavku službenih vozila, kancelarijski namještaj, računarske programe i računarsku opremu.

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 1.055.506 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu uplate iznosa od 119.249 KM na depozitni račun Osnovnog suda Gradiška na ime otkupa potraživanja bivših radnika „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju (tačka 6.2.1.2 izvještaja) i na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom u iznosu od 590.372 KM se odnose na izmirivanje obaveza na osnovu rješenja Poreske uprave Republike Srpske nastalih u periodu 2008 – 2015. godina. Preostali iznos ovih izdataka u iznosu od 299.802 KM se odnosi na izdatke koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja po osnovu naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva i bolovanja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina Fonda je iskazana u iznosu od 29.391.091 KM bruto vrijednosti, 10.649.465 KM ispravke vrijednosti i 18.741.626 KM neto vrijednosti. U cjelosti se odnosi

na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima, a čini je proizvedena stalna imovina, dragocjenosti i neproizvedena stalna imovina.

Proizvedena stalna imovina se odnosi na zgrade i objekte, opremu, investicionu imovinu i nematerijalnu proizvedenu imovinu.

Zgrade i objekti su iskazani u iznosu od 22.007.503 KM bruto vrijednosti, 5.955.035 KM ispravke vrijednosti i 16.052.468 KM neto vrijednosti. Odnose se na ukupno 105 različitih objekata u kojima su smješteni centralna služba, filijale i poslovnice Fonda, kao i ostali objekti. U toku 2019. godine izvršeno je novih ulaganja u objekte po osnovu rekonstrukcije i dogradnje u vrijednosti od 272.074 KM a najvećim dijelom na osnovu ugovora koji su zaključeni u 2018. godini. Za pomenuta ulaganja sredstva su najvećim dijelom rezervisana u budžetu za 2018. godinu.

Oprema je iskazana u iznosu od 4.140.597 KM bruto vrijednosti, 3.360.004 KM ispravke vrijednosti i 780.593 KM neto vrijednosti. Najvećim dijelom se odnose na motorna vozila, kancelarijsku namještaj i računarsku opremu. U toku 2019. godine bilo je novih nabavki opreme u vrijednosti od 378.838 KM, dok neto vrijednost otpisa opreme na osnovu stanja utvrđenog redovnim godišnjim popisom iznosi 2.964 KM.

Investiciona imovina je iskazana u iznosu od 314.101 KM bruto vrijednosti, 110.245 KM ispravke vrijednosti i 203.856 KM neto vrijednosti. Odnosi se na vrijednost poslovnih objekata izdatih u zakup.

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 2.308.778 KM nabavne vrijednosti, 1.224.181 KM ispravke vrijednosti i 1.084.597 KM neto vrijednosti i u cijelosti se odnosi na vrijednost računarskih programa.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 8.931 KM bruto i neto vrijednosti i u potpunosti se odnose na umjetnička djela.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u bruto i neto iznosu od 611.181 KM i u potpunosti se odnosi na vrijednost zemljišta na različitim lokacijama u zemlji.

6.2.1.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 291.667.901 KM bruto vrijednosti, 6.413.580 KM ispravke vrijednosti i 285.254.321 KM neto vrijednosti. Odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Dugoročna finansijska imovina je iskazana u iznosu od 283.085.196 KM bruto vrijednosti, 1.913.593 KM ispravke vrijednosti i 281.171.603 KM neto vrijednosti, a čine je dugoročni plasmani (neto vrijednosti 279.919.141 KM) i dugoročna potraživanja (neto vrijednosti 1.252.462 KM). Dugoročne plasmane čine akcije i učešća u kapitalu i dugoročni zajmovi, dok dugoročna potraživanja čine ostala dugoročna potraživanja.

Akcije i učešća u kapitalu su iskazani u iznosu od 279.830.611 KM neto vrijednosti, a odnose se na akcije i udjele koje je Fond stekao na ime učešća u osnivačkom kapitalu akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću, kao i konverzije poreskog duga u akcije po osnovu odluka Vlade Republike Srpske. Akcije su registrovane u Centralnom registru hartija od vrijednosti a. d. Banja Luka. Procjenu fer vrijednosti akcija i učešća u kapitalu za akcije i učešća stečena u konverzijom poreskog duga vrši Društvo za upravljanje PREF-om. Procjena fer vrijednosti se vrši na dan bilansiranja i na dan prenosa finansijske imovine na PREF.

Vrijednost akcija i učešća u kapitalu koje je Fond stekao po osnovu učešća u osnivačkom kapitalu i koje su iskazane u iznosu od 279.370.410 KM (PREF 278.608.987 KM, Poštanska štedionica Republike Srpske a.d. Banja Luka 661.423 KM i Društvo za

upravljanje PREF-om a.d. Banja Luka 100.000 KM) nije mijenjana u 2019. godini. Pored navedenog vrijednost akcija i učešća u kapitalu Fonda čine i akcije PD „Semberija“ a.d. Bijeljina, „DIV“ a.d. Vlasenica u stečaju, kao i učešće u kapitalu „Zrak – DKS“ d.o.o. Teslić. Procjenu fer vrijednosti akcija navedenih društava na dan 31.12.2019. godine izvršilo je Društvo za upravljanje PREF-om a.d. Banja Luka. Time je fer vrijednost akcija PD „Semberija“ a.d. Bijeljina utvrđena u iznosu od 230.881 KM, za „DIV“ a.d. Vlasenica u stečaju utvrđeno je da ne postoji realna vrijednost, dok je fer vrijednost učešće u kapitalu „Zrak – DKS“ d.o.o. Teslić utvrđena u iznosu od 229.320 KM.

Dugoročni zajmovi su iskazni u iznosu od 88.530 KM, a odnose se na stambene kredite date radnicima i penzionerima u periodu do 2001. godine na rok otplate do 20 godina i kamatnu stopu od 1%. U toku 2019. godine naplaćeno je ovih kredita u iznosu od 46.333 KM i po tom osnovu su iskazani primici od naplate stambenih zajmova datih radnicima. Na poziciji dugoročnih zajmova datih radnicima i penzionerima koji dospijevaju na naplatu do godinu iskazan je iznos od 39.936 KM.

Ostala dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 1.953.024 KM bruto vrijednosti, 700.562 KM ispravke vrijednosti i 1.252.462 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja po osnovu regresnih postupaka (preplate penzija), odnosno na više isplaćeni iznos penzija koje je Fond isplatio licima na koju ili nisu imali pravo po Zakonu o PIO ili je iznos koji im pripada trebao biti manji.

Članom 161. Zakona o PIO je propisano da lice kome je na teret Fonda izvršena isplata, na koju po navedenom zakonu nije imalo pravo, obavezno je da Fondu vrati tako primljeni iznos, a članom 162. stav (1) i (2) istog zakona je propisano da se za navedeno donosi rješenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa. Kada se utvrdi postojanje preplate, Fond donosi rješenje u kojem utvrđuje preplaćeni iznos, uslove vraćanja, rok otplate, te donosi otplatni plan (ukoliko se odobri plaćanje na rate). U skladu sa donesenim rješenjima potraživanja su evidentirana i klasifikovana na aktivne korisnike (koji primaju penziju od Fonda) i pasivne korisnike (koji ne primaju penziju od Fonda), a po roku dospjeća na dugoročna i kratkoročna potraživanja.

Razlozi zbog kojih je na protivpravan način ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja su bili najčešće zbog neprijavljivanja promjena koje utiču na korišćenje prava na penziju (prestanak redovnog školovanja, smrt korisnika, prestanak prava na porodičnu penziju, ostvareno pravo kod drugog nosioca osiguranja, ostvareno pravo na penziju po drugom osnovu i slično); zamijenjenog privremenog rješenja, izvršenog novog preračuna penzije i utvrđenog manjeg iznosa od onog koji je isplaćivan; isplaćene penzije po dva osnova; preplaćene srazmjerne i djeljive penzije i slično.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 8.582.705 KM bruto vrijednosti, 4.499.987 KM ispravke vrijednosti i 4.082.718 KM neto vrijednosti, a čine je kratkoročni plasmani neto vrijednosti 39.936 KM, kratkoročna potraživanja neto vrijednosti 698.449 KM, kratkoročna razgraničenja neto vrijednosti 24.781 KM i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti neto vrijednosti 3.319.552 KM.

Kratkoročni plasmani se odnose na dugoročne zajmove koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Kratkoročna potraživanja najvećim dijelom čine potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u neto iznosu od 30.072 KM i ostala kratkoročna potraživanja u neto iznosu od 661.832 KM.

Ostala kratkoročna potraživanja su najvećim dijelom predstavljaju potraživanja po osnovu uplate iznosa od 119.249 KM na depozitni račun Osnovnog suda Gradiška na ime otkupa

potraživanja bivših radnika „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju u cilju okončanja stečajnog postupka i to za one radnike koji nisu dobrovoljno prihvatili uslove otkupa iz 2018. godine. Preostali iznos ostalih kratkoročnih potraživanja se najvećim dijelom odnosi na odštetne zahtjeve po sporazumima sa inostranim nosiocima penzijskog osiguranja.

Otkupom potraživanja bivših radnika „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju u cilju okončanja stečajnog postupka Fond je postao povjerilac u stečajnom postupku nad pomenutim privrednim društvom. Od ukupnog broja radnika koja su imala potraživanja od „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju u toku 2018. godine 214 radnika je prihvatilo ugovor sa Fondom o ustupanju potraživanja, dok 19 lica to nisu prihvatili.

Regresna potraživanja na poziciji kratkoročnih potraživanja predstavljaju onaj dio potraživanja po regresnim postupcima (neosnovane preplate penzija) koji su dužnici (lica kojima je penzija preplaćena) bili obavezni da plate, a to do kraja 2019. godine nisu učinili (potraživanja koja su dospjela na naplatu) ili će u toku 2020. godine u skladu sa planom otplate (u onim slučajevima u kojima je takav način otplate ugovoren) dospjeti na naplatu.

Sporna potraživanja su iskazana u iznosu od 3.990.369 KM. Najvećim dijelom su nastala po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja po regresnim postupcima u iznosu od 1.897.411 KM (potraživanja koja su dospjela na naplatu, a u roku od godinu dana nisu naplaćena), odštetnim zahtjevima po sporazumima sa inostranim nosiocima penzijskog osiguranja u iznosu od 86.832 KM i ostalih spornih potraživanja u iznosu od 2.000.219 KM. Ostala sporna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja u stečajnom postupku nad „Ratarstvo“ a.d. Nova Topola u stečaju u iznosu od 1.417.792 KM, „Bobar bankom“ a.d. Bijeljina u stečaju u iznosu od 320.790 KM i GP „Rad“ a.d. Bijeljina u stečaju u iznosu od 259.070 KM. Vlada Republike Srpske dala saglasnost na konačan otpis nenaplativih potraživanja iz regresnih postupka u iznosu od 131.877 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 31/19).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti je iskazana u iznosu od 3.772.055 KM bruto vrijednosti, 452.503 KM ispravke vrijednosti i 3.319.552 KM neto vrijednosti. Čine ih kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na potraživanja iz ranijeg perioda od jedinica lokalne samouprave i fondova obaveznog socijalnog osiguranja po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske po osnovu pogrešnih uplata u iznosu od 127.766 KM koje je u potpunosti ispravljeno, kao i potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata po osnovu bolovanja i porodiljskog odsustva zaposlenih u Fondu. Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata zaposlenih u iznosu od 418.124 KM izvršena je korekcija potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana. Vrijednost ispravke ovih potraživanja iznosi 324.737 KM i u potpunosti se odnosi na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti su iskazana u iznosu od 3.226.165 KM i u potpunosti se odnosi na potraživanja na ime programa socijalnog zbrinjavanja radnika koji su procesom privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća ostali bez zaposlenja ili su ispunili uslov za starosnu penziju. Fond je u svojim finansijskim izvještajima za 2019. godinu priznao pomenuto potraživanje na osnovu odluka Vlade Republike Srpske o odobravanju sredstava za socijalno zbrinjavanje radnika.

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze i razgraničenja Fonda iskazane su u iznosu od 119.125.844 KM i odnose se na dugoročna rezervisanja i razgraničenja u iznosu od 12.269 KM i na kratkoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 119.113.575 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja, obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite i kratkoročna rezervisanja i razgraničenja.

Obaveze za lična primanja zaposlenih su iskazane u iznosu od 1.083.271 KM. Odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2019. godine u iznosu od 1.060.940 KM i za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći u iznosu od 22.331 KM. Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja ove obaveze su u potpunosti izmirene.

Obaveze iz poslovanja su iskazane u ukupnom iznosu od 2.287.517 KM. Odnose se na obaveze iz poslovanja u zemlji u iznosu od 2.266.471 KM i obaveze iz poslovanja u inostranstvu u iznosu od 21.046 KM. Najznačajnije obaveze se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji u iznosu od 831.897 KM, nabavku stalne imovine u zemlji u iznosu od 290.595 KM i ostale obaveze u zemlji u iznosu od 1.105.545 KM. Ostale obaveze u zemlji se odnose na doprinose za zdravstveno osiguranje penzionera u Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, Federaciji BiH i u inostranstvu, obustave na penzije pojedinih penzionera po osnovu sudskih rješenja. Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja ove obaveze su ostale neizmirene u iznosu od 438.153 KM.

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 113.955.097 KM. Odnose se na obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja, a čine ih obaveze za neto penzije za decembar 2019. godine u iznosu od 88.707.067 KM, obaveze po osnovu vraćenih neisplaćenih penzija u tekućoj godini u iznosu od 349.529 KM, obaveze po osnovu vraćenih neisplaćenih penzija iz ranijih godina u iznosu od 340.272 KM, obaveze po osnovu obustava na penzije u iznosu od 3.069.150 KM, obaveze po osnovu članarina udruženjima penzionera u iznosu od 451.398 KM i obaveze po osnovu odštetnih zahtjeva u iznosu od 21.037.681 KM. Obaveze po odštetnim zahtjevima odnose se na obračunate penzije inostranim nosiocima osiguranja u skladu sa međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju. Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja ove obaveze su ostale neizmirene u iznosu od 21.676.334 KM (najvećim dijelom se odnosi na odštetne zahtjeve).

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja su iskazana u iznosu od 1.787.690 KM. Odnose se na rezervisanja za nepovoljne ishode sudskih postupaka. U toku 2019. godine Fond je izvršio ukidanje rezervisanja po navedenom osnovu u ukupnom iznosu od 52.303 KM na osnovu analize i ažuriranja podataka o sudskim sporovima započetim u ranijim godinama. Takođe, u toku 2019. godine izvršena su dodatna rezervisanja u iznosu od 67.966 KM na ime promjena u sudskim postupcima po predmetima koji su započeti u ranijem periodu.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Rezerve Fonda su iskazane u iznosu od 72.504 KM, a odnose se na rezerve po osnovu revalorizacije nastale povećanjem procijenjene vrijednosti udjela u PD „Semberija“ a.d. Bijeljina (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

6.3. Vanbilansna evidencija

Vrijednost vanbilansne aktive i vanbilansne pasive Fonda iskazana je u iznosu od 6.237.169 KM, a odnosi se na primljene mjenice za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovorenih usluga na ime isplate penzija putem tekućih računa i doznaka poštama, kao i mjenice primljene od dobavljača kao garancija za dobro izvršenje posla (vrijednost primljenih mjenica iznosi 5.340.417 KM); neotkupljene stanove nabavljene u periodu do 2001. godine koji su u proceduri otkupa (procijenjena vrijednost stanova iznosi 773.569 KM); multifunkcionalne kopir-printer aparate uzete u zakup (u vrijednosti od 66.345 KM) i ostalu vanbilansnu aktivu/pasivu.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na dan 31.12.2019. godine protiv Fonda su vođena ukupno 254 sudska spora procijenjene vrijednosti 1.539.708 KM, od čega 195 sporova procijenjene vrijednosti 560.373 KM na osnovu tužbi penzionera.

Najznačajniji spor u kome je Fond tužena strana je tužba Udruženja malih akcionara „Trebinje prevoz“ a.d. Trebinje na ime naknade materijalne štete zbog umanjnja vrijednosti imovine preduzeća procijenjene vrijednosti 500.000 KM.

Fond se pojavljuje kao tužilac u 164 predmeta (sporovi za naknadu štete, privredni sporovi i ostali sporovi) od kojih se najveći po iznosu odnosi na tužbe podnesene protiv:

- BiH, Federacije BiH, Federalnog Zavoda PIO/MIO radi naknade štete u iznosu od 545.000.000 KM (bez troškova sudskog postupka i zateznih kamata). Procjena ishoda ovog spora je odbacivanje tužbe iz formalnih razloga i isplata troškova postupka od strane Fonda tuženim stranama u iznosu od 1.680.022 KM.
- GP „Rad“ a. d. Bijeljina, iznos po tužbi 300.790 KM, radi spora oko dva putnička lifta, zanatskih radova i prodaje stanova. Nad pomenutim preduzećem je pokrenut stečajni postupak, a Fond je podnio prijavu potraživanja u stečajnom postupku. Procjena ishoda ovog postupka je neizvjesna.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2019. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja za period 01.01-31.12.2019. godinu, koja pružaju neophodne opšte podatke o Fondu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Vedran Stanetić, s.r.

Milena Šikman, s.r.

Suzana Miškić, s.r.